

"NOWY ŚWIAT"
THE POLISH MORNING WORLD
PUBLISHED
DAILY AND SUNDAY
24 UNION SQUARE
NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: SU 7-2431
THE ONLY POLISH
A. B. C.
NEWSPAPER
Member in America

Newy Świat

THE POLISH MORNING WORLD

KTO RAZ
PRZECZYTAŁ
"NOWY ŚWIAT"
TEN ZAWSZE
GO CZYTA

No. 47. Rok XXV. DAILY AND SUNDAY

NEW YORK, Piątek, 17go lutego (Friday, February 17th) 1922

Second at Second Class Matter, March 21st, 1914, at New York Post Office, New York

Cena numeru 3 centy

GDAŃSK BĘDZIE NAJWIĘKSZYM PORTEM EUROPY

Prezydent Harding cofa swój protest przeciw bonusowi dla żołnierzy

CZEŚCI PODOBNO MAJĄ ZOSTAĆ OPIEKUNEM AUSTRII

Cześć będą odpowiedzialni za porządek w Austrii

LONDYN, 16 lutego. — Państwa alijanskie zastanawiają się nad planem oddania republiki Austrii pod opiekę Czech. Plan ten popiera szczególnie Lloyd George, który omówił tę kwestię szczegółowo na konferencji z czechosłowackimi ministrami spraw zagranicznych w Benesem, który umyślnie w tym celu przyjechał w tym tygodniu do Londynu.

Według projektowanego planu, Czechy zostałyby pewnie rozdane: zachodnią część nad republiką Austrii, w charakterze najlepszego przyjaciela, odpowiedzialnego za utrzymanie spokoju i porządku w Austrii, za co Czechy otrzymałyby w Austrii uprzywilejowane stanowisko handlowe i polityczne.

ROSJĘ CZEKA NA WIOSNĘ WIELKI PRZEWROT POLITYCZNY

Podobnie, jak przedko nastąpił przewrót bolszewicki, tak szybko przyjdzie przewrót monarchiczny

NEW YORK, 16 lutego. — Rzeczniacy położenia w Rosji twierdzą, że w Rosji na wiosnę nastąpi niepodziwianie przewrót polityczny na korzyść monarchistów z taką łatwością jak nastąpił przewrót bolszewicki w listopadzie 1917 roku na korzyść bolszewików.

Rosja wówczas będzie najbardziej eksploatowanym krajem w Europie, po powrocie do Rosji systemu kapitalistycznego, który już obecnie za rządów bolszewickich jest przywracany w całej pełni.

SZOWINIŚCI WŁOSCY DAŻĄ DO OBALENIA RZĄDU W WOLNEM MIĘŚCIE FIUME

Rzucili bombę pod gmach prezydenta i zdobyli więzienie

RZYM, 16 lutego. — Szowiniści włoscy „Fascisti” przygotowują się do obalenia rządu w wolnym mieście Fiume z prezydentem Zanellą na czele, który został obrany na to stanowisko sześć tygodni wcześniej, dwuletnie głosów przeciw szowinizmowi kandydaci „Fascisti”. Kamieniem ostry dla „Fascistów” przeciw prezydentowi Zanelli jest fakt, że Zanella na przywódce policji w okręgach zamieszkanych przez ludność koczującą wyznaczył komendantów policji koczowniczych. „Fascisti” mścą się za to na prezydencie Zanelli, rzucili na jego rezydencję bombę, która jednak nie eksplodowała. Spiskowcy zostali aresztowani, ale później tłum „Fascistów” uderzył na więzienie i odbił uwięzionych.

Prezydent Zanella nie może wykonać rządów w wolnym mieście Fiume tak jak by sobie tego życzył, bo jego rozkazy są wykonywane tylko połowicznie. Policja, która zależy bezpośrednio od rządu włoskiego tylko z niechęcią spełnia jego rozkazy. Prezydent Zanella domaga się od rządu włoskiego wycofania policji-włosek i utworzenia swojej własnej policji na tej zasadzie, że Fiume jako wolne miasto ma prawo mieć własną policję, całkowicie zależną od rządu wolnego miasta Fiume. Rząd włoski musiał się zgodzić na to przedstawienie sprawy przez Zanellę i oddać policję włoską.

Na tę właśnie sposobność czekają „Fascisti” aby obalić obecny rząd wolnego miasta Fiume na czele z Zanellą i ująć rządy w Fiume w swoje ręce.

ZWYCISTWO RADYKALNYCH DELEGATÓW NA KONFERENCJI GÓRNIKÓW MIĘKKIEGO WĘGLA

Przywódcą radykałów Howat zadaje klęskę przewodniczącemu Lewisowi

INDIANAPOLIS, 16 lutego. — Przywódcą radykalnych górników w zagłębiu miękkiego węgla w Kanass, Howat, pobawiony za swoje radykalne poglądy urzędu wice-prezidenta federacji zorganizowanych górników i wykluczony razem ze swoimi zwolennikami z organizacji, oświadczył dzisiaj, że organizacja i radykalne prowadzenie tego strajku wbrew wskazówkom głównego zarządu Federacji zorganizowanych górników węglowych.

Mimo oporu prezydenta or-

LOKAUT W CAŁYM PRZEMYSLE DUNSKIM

KOPENHAGA, 16 lutego. — W całej Danii ogłoszony został lokaut. Kapitałowi zamknęły wszystkie fabryki wydające z pracy wszystkich robotników. Nawet robotnicy portowi zostali pozbawieni pracy. Tylko marynarze nie zostali wydalen z pracy.

Przeszło 150,000 robotników znalazło się na braku środków na ciężej zimy, jakiej dawno nie pamiętają w Danii. Powodem lokautu, czyli zamknięcia fabryk jest żądanie fabrykantów zmiany dotychczasowej zapłaty i przedłożenie godzin pracy. Wnie robotnicze zgroszyło ogłoszeniem generalnego strajku. Część umiarkowanych uniów nie chciała dopuścić do wywołania strajku z powodu braku funduszy w kasach uniów, które zostały wypierane na zapomni dla bezrobotnych i opowiedziały się za załatwieniem sprawy przy pomocy sądów polubownych.

Wyznaczony sąd polubowny nie doprowadził do porozumienia pomiędzy zwalniającymi stronami.

Wobec tego fabrykant zamknął prawie wszystkie fabryki w całej Danii.

Liga Narodów przekonała się, że bolszewicy troszczą się o dzieci

LONDYN, 16 lutego. — Bolszewicki rząd rosyjski mimo wielkich trudności uczynił wszystko, co było w jego mocy by dostarczyć dzieciom potrzebnej opieki, jak stwierdza komitet zdrowia Ligi Narodów.

Rząd bolszewicki opiekuje się dziećmi umiarkowanie i z poczuciem przyjętym na siebie obowiązkiem, że państwo jest odpowiedzialne za zdrowie i wychowanie dzieci, któremu winno zastąpić opiekę rodziców.

Przewóz pocztę St. Zjedn. z Kairo do Bagdadu

WASHINGTON, 15 lutego. — Początek Stanów Zjednoczonych przez Kairo do Bagdadu i Persji będzie przewożona aeroplanem po dojeździe do Kairo, taką umowę zawarł rząd Stanów Zjednoczonych z angielskimi władzami pocztowymi.

Skutkiem tego zarządzenia jest to, że Persji lub Bagdadu przyjdzie do St. Zjedn. o 15 dni wcześniej jak dotychczas. Opłata będzie kosztować 15 centów ekstra do zwykłej opłaty do krajów zagranicznych.

Artykuły polityczne znowu tanieją

WASHINGTON, 15 lutego. — Dalszy spadek cen na artykuły polityczne wykazuje sprawozdanie nie departamentu pracy ogłoszone dzisiaj po zbadaniu cen w 27 największych miastach Stanów Zjednoczonych.

Największy spadek cen o 9 procent na artykuły polityczne wykazuje Salt Lake City i Savannah. Providence, R. I. o 8 procent. Now York 7 procent i Chicago 6 procent. W porównaniu 1922 roku z 1913 rokiem ceny artykułów politycznych w 1922 roku w Now Yorku są jeszcze o 50 procent wyższe aniżeli były w 1913 roku.

BACZNOŚĆ AKCJONARZUSZE "NOWEJ WARSZAWY"

W NEW YORKU, BROOKLYNIE, YONKERS, BRONX, JERSEY CITY, HOBOKEN, NEWARK, PASSAIC, ELIZABETH, BRIGHTON!

Tymczasowy Komitet akcjonariuszy w porozumieniu z Konsulem Polskim w New Yorku

WALNY WIEC AKCJONARZUSZE "NOWEJ WARSZAWY"

W NIEDZIELĘ, 19-go LUTEGO, o godz. 3ej popoł.

w Domu Narodowym (Arlington Hall) 19-23 St. Marks Place (E. 8. ul. pom. 3 i 2 Ave.) New York

Wszyscy akcjonariusze, którzy pragną aby ich sprawa była szybko i dobrze załatwiona, aby otrzymali swoje pieniądze z powrotem włożone w akcje „Nowej Warszawy”, niech się stawiają na to zebranie.

Tymczasowy komitet w porozumieniu z konsulem przedstawia Wam bracia najprostszy i najpewniejszy sposób do odebrania waszych pieniędzy.

Konsulat przyrzeka udzielić pomocy, ale akcjonariusze muszą się udać pod opiekę przedstawicieli rządu polskiego przez uchwaleń odpowiedniej rezolucji.

Akcjonariusze! Nie szukajcie żadnych pokątnych adwokatów, proście pomocy adwokata konsula polskiego.

S. HOJNOWSKI, A. MAŃKOWSKI, F. STACHOWICZ, W. WAŚNIEWSKI, J. KUCZYŃSKI

Tymczasowy Komitet Akcjonariuszy „Nowej Warszawy” w porozumieniu z Konsulem.

LENIN TARGUJE SIĘ Z ALJANTAMI

Pojedzie do Genui, ale jako równy innym delegatom

RYGA, 16 lutego. — Bolszewicka Rosja pod żadnym warunkiem nie zgadza się na przyjęcie jakiegokolwiek zastrzeżenia, przed przyjęciem zaproszenia na konferencję finansową w Genui, jak tego domaga się Francja.

Żądanie Francji odołaniem konferencji, bolszewicki rząd rosyjski uważa za rozbiście samej konferencji w Genui.

„Albo Rosja bolszewicka zostanie zaproszona na tę konferencję jak każde inne państwo, bez żadnych warunków, albo nie weźmie udziału w konferencji” — pisze „Pravda”, organ bolszewickiego rządu rosyjskiego, który podaje:

„Jeżeli przywódcy europejskiego kapitalizmu uważają, że będą mogli na konferencji traktować Rosję tak, jak traktują Estonię, Finlandię albo Monaco, to niech będą pewni, że konferencja może się odbyć bez Rosji”.

RZĄD KANCLERZA WIRTHA OTRZYMUJE WOTUM ZAUFANIA

Posłowie nie chcieli dopuścić do upadku rządu przed konferencją w Genui

BERLIN, 16 lutego. — Wywołany sztucznie przez monarchistów kryzys w rządzie niemieckim specjalnie przeciw kanclerzowi Wirthowi i ministrowi spraw zagranicznych Rathenau zakończył się szczęśliwie. Posłowie parlamentu nie chcieli dopuścić do upadku obecnego rządu kanclerza Wirtha, który przed mającą się odbyć konferencją w Genui i uchwalił dla rządu wotum zaufania 280 głosami przeciw 180.

Posłowie socjalistów niezależnych wstrzymali się od głosowania.

W SPRAWIE KALEKI!

W PIĄTEK o godz. 2-iej zgłosił się mają: Julia Słomczewska 285 Ave. „E” BAYONNE, N. J. Gołębiowski 807 Congress St. SCHENECTADY, N. Y. J. Schwartz 115—8ma ulica LONG ISLAND CITY

UWAGA: — Przyprawiać ze sobą dzieci, gdyż kaleki zosną badane w oznaczonych dniach o godz. 3-iej w prywatnym ambulatorium prof. Dra Lorenza.

ZAMACH NA REGENTA WĘGIER HORTHY'EGO

WIEDEN, 16 lutego. — Na życie regenta Węgier, Horthy'ego dokonano śmiałego zamachu.

Spiskowcy dali przez okno kilka strzał do regenta ślepiącego przy obiedzie w zamku myśliwskim, położonym w pobliżu Budapesztu.

Strzał regenta pociął się w pogoń za spiskowcami, którzy jednak uciekli. Wiadomości o zamachu została zatajona.

ZDERZENIE POCIĄGÓW NA KOLEI PENNA

WASZYNGTON, 16 lutego. — Cztery osoby zostały ciężko ranne, gdy pociąg pasażerski z Penna. jadący z Buffalo, N. Y. do Waszyngtonu wykołosił się dzisiaj wieczorem o godzinie 5:55 w miejscowości Odenton, Md.

Cztery wagony zostały i jeden wypadł z torów, a wagon pocztowy wypadł z szyn, blokując ruch kolej na parę godzin na linii kolej Penna.

Musi synowie zapłacić 32 tys. dol. za zepsucie pozycji małżeńskich

CAMBRIDGE, Mass., 16 lutego. — Ława sędziów przysięgłych przyznała panu Engeli E. Dickerman 32,500 dol., najwięcej jakiegokolwiek przyznano w stanie Mass. odszkodowanie za zniszczenie ożenka rodzinnego. Pauli Dickerman, lat 50, uwięziony w 1914 roku, lat 50, uwięziony w 1914 roku, lat 50, uwięziony w 1914 roku.

Przywódcy zorganizowanych strajkujących tkaczy przysięgli z zadowoleniem pomoc duchownych.

Przedstawiciele właścicieli fabryk bawełnianych, nie wyrazili dotychczas swego zaprzetywania na zalecanie przez władze stanowe i organizacje duchownych plan załatwienia strajku przez bezstronny sąd polubowny.

Niepodległościowcy irlandzcy uwalniają porwany ulsterczyków

Napięcie pomiędzy Irlandią i Ulster powoli łagodnieje

LONDYN, 15 lutego, 4 godz. po południu. — Niepodległościowcy irlandzcy wypuścili na wolność 72 ulsterczyków wziętych przed kilku dniami do niewoli. Ulsterzy wzięci granicy irlandzko-ulsterkiej ustatu. Naprętnie pomiędzy dwoma krajami fustaje. W Belfast zaburzania jednak trwają w dalszym ciągu. Dalszych 5 osób zostało zabitych. Nienawidź pomiędzy niepodległościowcami irlandzki i ulsterczykami na trytyjony ulsterczyków Ulster mimo wyjedowania w Belfastie wojsk angielskich zamiast zmniejszać, zwiększa się w dalszym ciągu.

Prez. Harding widzi możliwość uzyskania funduszy na bonus dla żołnierzy

Prez. Harding powiedział dzisiaj obydwie izby kongresu, że według jego zdania, jedynym źródłem dla zdobycia funduszy na bonus dla żołnierzy jest nałożenie podatku na wszystkie transakcje sprzedaży. Prezydent w swoim liście oświadczenia dalej zbomb kongresu, że jeżeli uważają że nałożenie podatku na wszystkie transakcje sprzedaży jest niedopuszczalne, to nie sprawa funduszy będzie musiała chwilowo być odłożona.

WASZYNGTON, 16 lutego.

Prez. Harding powiedział dzisiaj obydwie izby kongresu, że według jego zdania, jedynym źródłem dla zdobycia funduszy na bonus dla żołnierzy jest nałożenie podatku na wszystkie transakcje sprzedaży. Prezydent w swoim liście oświadczenia dalej zbomb kongresu, że jeżeli uważają że nałożenie podatku na wszystkie transakcje sprzedaży jest niedopuszczalne, to nie sprawa funduszy będzie musiała chwilowo być odłożona.

KRAJE EUROPY PRZYCHODZĄ POWOLI DO DAWNYCH SIŁ

Polska z każdym dniem staje się coraz silniejsza

NEW YORK, 16 lutego. — Samuel M. Vaclair, prezydent Baldwin Locomotive Co. powrócił dzisiaj po krótkiej podróży do Anglii, Francji, Niemiec, Polse i Rumunii i wyraża przekonanie, że położenie handlowe i przemysłowe tych krajów na ogół rokuje jak najlepsze nadzieje na przyszłość.

Anglia i Francja szybko powracają do dawnego stanu dobrobytu, również Rumunia przychodzi do siebie. Niemcy ze swoimi tanimi pieniądzą i niskimi płacami robotniczymi, stanowią poważne niebezpieczeństwo dla Stanów Zjednoczonych.

Odnosnie Polski, trzeba przyznać, że z każdym dniem staje się silniejsza. Jej rząd jest ustalony.

Według przekonań pana S. M. Vaclaira, wolne miasto Gdańsk będzie jednym z największych portów europejskich.

ZMIANA POŁOŻENIA W STRAJKU BAWELNIANYM

Rząd stanu Rhode Island pozwala na wyznaczenie sądu polubownego dla załatwienia strajku.

BOSTON, 16 lutego. — W strajku bawełnianym w stacjach Nowej Anglii zaszły zmiany na lepsze. Strajkierzy tkaczy i właściciele fabryk otrzymali od stanu Rhode Island upoważnienie do wyrażenia sądu polubownemu, który dostrzegł do porozumienia pomiędzy 15,000 strajkującymi tkaczami a właścicielami fabryk bawełnianych.

Federalni pośrednicy wysłani do stanu Rhode Island przez departament pracy, będą współdziałać z sądem polubownym, wyznaczonym przez obydwie interesowane strony.

W ostatnich dniach tkacze kilku dalszych fabryk przysięgli się do strajku.

Do akcji pogodzenia strajkujących tkaczy z właścicielami fabryk przysięgli się także organizacje duchownych, wszystkich wyznawców stanów Nowej Anglii.

Przywódcy zorganizowanych strajkujących tkaczy przysięgli z zadowoleniem pomoc duchownych.

Przedstawiciele właścicieli fabryk bawełnianych, nie wyrazili dotychczas swego zaprzetywania na zalecanie przez władze stanowe i organizacje duchownych plan załatwienia strajku przez bezstronny sąd polubowny.

WOJSKA HISPANISKE ODNOSZĄ ZWYCISTWA

MADRYT, 16 lutego. — Wojska hiszpańskie zadły nową klęskę powstańcom marokańskim i zajęły trzy dalsze miejscowości Hasseherkan, Reven i Torreta, jak ogłasza komunikat głównego sztabu wojsk hiszpańskich w Melilli.

OKRĘT „LITUANIA” ZOSTAŁ USZKODZONY

KOPENHAGA, 16 lutego. — Okręt „Litwania” Baltic America Linji, który odpłynął 1 lutego z New Yorku do Hamburga, Gdańska i Libawy, został lekko uszkodzony w cieśninie Kattegat, w drodze do Gdańska. Okręt zawiązał do przystani Frederichshaven, skąd przesłano specjalnym pocingiem odjadą do Kopenhagi, a stąd odjadą do Gdańska i Libawy okrętem „Latvia”. W ten sposób pasterstwo w oznaczonym czasie bez przeszkód przybędą do celu podróży.

NOWE POWSTANIE HINDUSÓW W INDIACH

10,000 powstańców szczepu Bhils chwyciło za broń

BOMBAY, 16 lutego. — Nieprawy władz angielskich najpotwierdzone pogłoski donoszą, że 10,000 powstańców plemienia Bhils chwyciło za broń przeciw władzom angielskim.

Szczep Bhils należy do najgwałtowniejszych wojowników hinduistycznych i prawdopodobnie dostrzegają ich w przyszłości.

ZABURZENIA W PARLAMENCIE JAPONSKIM

TOKIO, 16 lutego. — Podczas obrad w parlamencie nad budżetem państwa na rok przyszły, przyszedł do gwałtownych zaburzeń pomiędzy zwolennikami i przeciwnikami polityki

BROOKLYN, N. Y.

